

VARNOST IGRAČ...

Na trgu obstaja veliko igrač, ki pa za otroka niso vedno varne, saj se lahko otrok z uporabo poškoduje, zastrupi, nekatere pa lahko celo dolgoročno vplivajo na otrokovo življenje oz. zdravje.

NOVOST V ZAKONODAJI

Namen zakonodaje, ki ureja varnost igrač, je preprečiti, da bi prodajali in uporabljali nevarne ali varnostno pomanjkljive igrače, in s tem poskrbeti za večjo in učinkovitejšo zaščito zdravja in varnosti otrok.

Za varnost igrač na trgu so odgovorni proizvajalci, za izdelke, uvožene na evropski trg, pa njihovi uvozniki, distributerji oziroma trgovci.

Nadzor nad varnostjo igrač izvaja Zdravstveni inšpektorat RS in Tržna inšpekcija RS, tudi pri nas v vrtcu.

IGRAČE SO NA VRHU SEZNAMA NEVARNIH IZDELKOV

Prevladujejo tiste, ki so namenjene najmlajšim otrokom (do 3 let). Na seznam se uvrščajo največkrat zaradi tega, ker so iz premajhnih delov, vsebujejo zdravju škodljive kemikalije, ker imajo slabo pritrjene magnete, ker so hrupne, vnetljive, ipd.

Večina teh igrač je uvoženih iz Kitajske.

Ko kupujemo igrače, moramo biti pozorni na informacije in oznake na embalaži in igrači.

Igrače v prodaji na evropskem trgu, morajo biti **označene s posebnimi opozorili o nevarnosti** (navajati mora najnižjo/najvišjo starost uporabnika, lahko tudi spretnosti ali lastnosti, ki jih uporabnik potrebuje za varno uporabo igrače – npr. najvišja/najnižja teža uporabnika, potreba po nadzoru pri uporabi igrače).

Primer:

»Ni primerno za otroke, mlajše od 36 mesecev«

Opozorila morajo biti označena tako, da so dobro vidna, lahko berljiva ter razumljiva in natančna. Napisana morajo biti v slovenskem jeziku.

Oznake, ki bi zagotavljala, da je igrača varna, ni!

Proizvajalec mora zapisati **identifikacijske podatke o igrači** (vrsta, serija, serijska številka/št. modela) ter ime in naslov proizvajalca oz. odgovorne osebe, če potrebujemo informacije o igrači.

Znak CE: je obvezen na vseh igračah, ki so naprodaj na evropskem trgu.

Znak pomeni izjavo, da so pri načrtovanju in izdelavi igrače upoštevali vse varnostne zahteve, ki so veljavne v EU.

Znak pa tudi ni garancija za varnost, saj so z njim označene tudi igrače, za katere so ugotovili, da so nevarne.

MAGNETI ...

...predvsem tiste s slabo pritrjenimi magneti ali deli, ki so dostopni in jih otroci lahko pogoltnejo. Magneti se lahko v želodcu združijo in povzročijo perforacijo črevesja ali zaporo, ki je lahko smrtna.

OPOZORILO: Ni primerno za otroke pod 8 let starosti. Opozorilo na previdnost pri odločanju za nakup (v kolikor se ne more zagotoviti nadzora nad igro, se odsvetuje nakup).

NEVARNI MALI DELI ...

...so največkrat vzrok za nevarnost. Tveganju, da otrok pogoltne majhne delce in se z njimi zaduši, so najbolj izpostavljeni malčki, v starosti do 36 mesecev (tudi večji, če z igračo v ustih govorijo, skačejo ali tečejo).

PRIMER: majhne igrače, ki jih najdemo v »kinder jajčki«; kocke; lesene sestavljanke; »puzzli«; igrače s slabo prišitimi/nalepljenimi deli (nosek, oči, ušesa, gumbi, ...); slabo sešite igrače (otrok lahko pride do polnila); obeski za ključke s premajhnimi obroči; igrače, kjer se material razleti,...

SKRITA NEVARNOST: KEMIKALIJE ...

...nevarnost predvsem zato, ker o njihovi škodljivosti premalo vemo, ter jo je možno odkriti le z laboratorijsko analizo.

Otroci prihajajo v stik s kemikalijami preko kože, sline, sluznice in z zaužitjem. Tako kemikalije vstopajo v organizem in lahko povzročijo alergije, se kopičijo v njem...

NEKATERE ŠKODLJIVE KEMIKALIJE:

ftalati – kot mehčala v mehki plastiki, **policiklični aromatski ogljikovodiki** – za mehčanje gume in umetnih mas, **formaldehid**, **barvila**, **svinec in težke kovine**, **nikelj**, **organokositrne spojine**, **parfumi in parabeni**,
Posledice izpostavljenosti kemikalijam se kažejo po nekaj letih.

NEVARNE VRVICE IN ELASTIKE ...

Otroci, se lahko med igro ujamejo ali zapletejo vanje in se poškodujejo. Vrvic in elastike, daljše od 22 cm, so nevarne, saj se lahko otrok z njimi zaduši.

PRIMER: igrače, ki visijo nad posteljo, voziček, igrače s trakci in vrvicami (npr. tiste, ki jih otroci vlečejo za seboj).

PREGLASNE IGRAČE

Igrače, ki so preglasne, ogrožajo otrokov sluh, na kar opozarjajo tudi zdravniki.

Zdaj veljavne mejne vrednosti hrupa igrač so previsoke, saj se ne upošteva krajša razdalja med igračo in otrokovimi ušesi.

Tveganje za okvaro sluha je odvisno od bližine vira hrupa, njegovo jakostjo in s časom izpostavljenosti.

PRIMER: avtomobilčki s sirenam, strelno orožje, igrače z motorjem, glasbila, telefoni, elektronske varuške.

POMEMBNO:

- **NE PREDOLGO!**
- **NE PREBLIZU!**
- **NE PREPOGOSTO!**

KOLESA, ROLKE, POGANJALCI ...

...so nevarni, če se z njimi vozijo otroci, ki niso dovolj stari, da bi jih znali in zmogli varno uporabljati.

Pomembno je, da otroci pri vožnji uporabljajo osebno varovalno opremo.

POZOR...

ELEKTRIKA – otrok se lahko igra z električnimi igračkami le po stalnim nadzorom odraslih

OGENJ – igrače iz tekstila morajo biti izdelani iz slabo gorljivih materialov, oz. iz takoj, ki zavirajo gorenje.

PVC EMBALAŽA – v kateri smo kupili igračo je lahko nevarna, saj si jo otroci povežejo na glavo in se zadušijo.

IGRAČE V ŽIVILIH – morajo biti v ločeni embalaži, da je otroci pomotoma nebi zaužili.

... NEKAJ NASVETOV PRED NAKUPOM IGRAČE ...

- Kupujmo v zaupanja vredni trgovini
- Kupujmo igrače, ki so skrbno opremljene s podatki
- Ne kupujmo cenovno ugodnih igrač
- Skrbno preberimo vsa opozorila in navodila
- Poiščimo in upoštevajmo priporočila glede varnosti in starosti otroka, ki mu je namenjena igrača
- Ne kupujmo igrač, ki niso opremljeno z znakom CE
- Pred nakupom preverimo mehanske lastnosti

... KO IGRAČE KUPIMO ...

- Shranimo navodila za uporabo
- Dosledno upoštevamo navodila za sestavo in način uporabe igrače
- Takoj odstranimo embalažo, da bi preprečili tveganje, da se otrok zaduši z njo
- Pred prvo uporabo skušamo igračo oprati, da tako vsaj nekoliko zmanjšamo vsebnost nekaterih škodljivih snovi
- Igračo redno pregledujemo in odstranimo vse polomljene in kakorkoli poškodovane dele

KAJ NAREDIMO, KO ODKRIJEMO, DA IMAMO NEVERNO IGRAČO?

- Umaknemo jo, da se otrok ne bo mogel igrati z njo
- O igrači obvestimo Zdravstveni inšpektorat RS (osebo, odgovorno za nakup igrač)
- Če je igrača na seznamu objavljenih nevarnih igrač, jo vrnemo v trgovino, kjer smo jo kupili.